

Mahjas Weefis teel ftoots feftbeendam no pifft. 8 fapft.

Maffa par fludinafchanu: par weenas ftejas fmallu raffiu (Petit)-rindu, jeb to weetu, fo tahda rinda eenem, maffa 8 fap.

Rebaltija un ekeppelija Rigā, Ernst Plate's grahmata-un bilfchubrutatawā un burtu-lectuwe pee Petera hafnijas.

Mahjas Weefis.

86. gada-gahjums. — Mahjas Weefis ifnash weenreis pa nebeku.

No 7.

Sestdeen, 16. februari.

1891.

Mahjas Weefis ar Peelitumu war pafsellet un fludinafchanu nodot Rigā, manā drufatawā un Latweefchu grahmata pahrdotawā pee Petera hafnijas. Des tam Mahjas Weefis war wehl pafsellet bes daubs peenemfchanas weetām Peterburgas un Selgawas Ahrigā, wehl jitas pilfehtās, tā: Sehfo: B. Peterfon un Grahwel lgu pahrdotawās; Walfā: M. Rudoff un Paulin lgu grahmata pahrdotawās; Walmeera: E. G. Trey un depla lgu grahm. pahrdotawā; Mufenē: J. Alfne lga grahm. pahrdotawā; Londonā: pee grahm. sehja Karl Grahfis lga; Zaunfelgawā: A. Schwabe lga grahm. pahrdotawā; Selgawā: Wefhorn lga grahm. pahrdotawā, Pils celā; S. Alunan un Jaeger lgu grahm. pahrdotawās; Wauffā: Bedmann lga grahm. pahrdotawā; Kuldigā: Wefhorn lga grahmata pahrdotawā; Talfā: S. Low lga grahmata pahrdotawā un bibliotekā un Wolonifchewski lga grahmata pahrdotawā. Tad wehl „Mahjas Weefis“ war apsellet pee farweem zeen. draubfes mahjitajem, flototajem un pagafra ffrühweem, kuruš mifli luhfu, tahdas apstelleschanas laipni peenem.

Par finu.

Teem zeen. laftitajem, kas gribetu „Mahjas Weefis“ uf scho 1891. gadu apsellet, te finojam, ka tahdus apstelleschanus labprahst peenemant. — Maffās ar peefufhtifchanu par pafstu: ar Peelitumu par gadu 2 rbl. 75 fap., bes Peelituma: par gadu 2 „ 40 „ ar Peelitumu par pusgadu 1 rbl. 40 fap., bes Peelituma 1 rbl. — Kas tepat Rigā sawu lapu grif fanemt, teem maffās ar Peelitumu par gadu 1 rbl. 75 fap., bes Peelituma 1 rbl.; ar Peelitumu par pusgadu 90 fap., bes Peelituma 55 fap. — Awiſchu apstelleschanas un fanemfchanas weetas paleel tahs pafchas, tā lihfi ſchim.

Ernst Plate, „Mahjas Weefis“ ihpafcheeks un ihbeweſ Dr. phil. Arnold Plate, atbildofchais redaktors.

Wehftule no Satartas.

Laika ſtritelis ritina weenumēr sawu gaitu prom un lihfi tam zilweje zenschas un jihnās, fo augitaku aifſneegt un panahli. Tauta zenschas pahrfpēt tautu, walitida wolitidu, ſemes lopejs ſemes lopeju, tirgotajs tirgotaju — wahrdu ſatot, lates jihnās un publejas ſawu ſprousto mehri aifſneegt, kas ſihmejas waj nu uf mantu, godu, ſlawu un waj aci uf iſdeeniſchfugu uſturu. — Ari muhju maſā Watwu tautinā ir redſama rofiga wirſichanās, ſelot laika ſtritelim lihfi — zeenit un weenumēr uſtizama buht ſawam Seme s T e h w a m — ir winas ſproustais mehriſ, kraht tautas gara mantas, weſt juis zitu pee iglihtibās, kraht tautas djeefmas un tās wiht kopiga, jautā, burwigi aifgrahboſchā kroni, kas jaunelkus un jaunawas uſmudinatu uf kopigu pulzefchanos, eemahjitees wezo ſenfchu ſehri waibofchās un garu un ſerdis prekā paziloſchās djeefmas. Jauniba aci nirogurēt un wijem ſpehleem zenschas ipildit, lopt ſabeedrigo dſihwi. Wezatee kaudis jaunajo audſi pamudina lopt ſabeedrigo dſihwi, uſjautrina jaunajo noguruſcho garu, ja kahdreij tas leelas buht peefufis un mudina tos uf weenprahtibu pee labdarigeem noluhleem. Pa-

mahja peeflahjibu un gobprahtibu pret noſtrumuſchu wejiti, wezeniti un daiki noauguſchu jaunawu un jaunekli.

Deewam ſchehl, pee mums tas noteel otrabi. Mums wehl lihfi ar Rugeni jaiſſauzas:

„Rad atrahſt Gatartai tee laifi, Ko ziti Watwi tagad rebſ? Rad aifeſ tumfiba, tā twaiti, Kas laufchu azis zeeti rebſ? Rad puhtis wehſſch, kas ſpirdſina, Un tautas kroni mirdfina?“

Mehs labal wehl mihlam aifſraſhne uf muhrina noſnauſtees un ſapnot par pagahjuſcheem biſmanu laikeem. Gan ari pee mums netruchit tahdu, kas labprahst jihnitos ziteem lihfi — bet pahrfwoars nomahz. Paees wehl gabi, kad ſchejeeneſchi to aifſneegs, to kaiminu walſis ir jaw peedſihwojuſchās. Iſhti tee, kas ſabeedrigi dſihmei buhtu par weizinatajeem, ir ſche, wahrdu ſatot, par labā noluhla ſlaugeem un poſtitajeem. Scho ſinama puſe nepeerahdā ween ar wahrdēem, bet jo wairaf wehl darbēem, noleegdami ſkolas telpas preefſch konzerta un weefigās ſadſihwes, lai gan wezā un jaunā ſkolas walde to labprahst dabalſta un eelkata par leederigu. Daſchi no ſchejeeneſcheem to newar eelſtatit, ka konzerti, teatri, weefigi walari ir zilwela iglihtotaji, bet wini leezina, ka tee der til par pawedejeem uf netikummu. — Uf 24. februari ſch g., weetejais wihtu koris gribeja lihfi ar Zaun-Weebalgas jautka un dubult kwarteta peepalihfiſibu, ſem Berina tunga wadibas, iſrihtot laizigu konzertu un weefigu ſadſihwi. Aifkums tita nolemis ſkolas instrumentam par labu, kas ſchejeenes ſkolā pawifam truchſt. Walſis preefſchneeziſa to neattahwa. Wairaf reifes luhgums pehz atlaujas, ja gaw weena gan pee otra preefſchneeziſa lozeka tita aifſahriots un iſſtairdrot, jil leederigis tahds iſrihtojums — bet ſoti bij weligi ſperiti un iſrihtotaju puhles bij beſſeknigas. Aftilde no il lakra preefſchneeziſas lozeka bij „ne“. — Neſinu, waj tas ir tas eemeſlis, ka daſchs no weetneek pulka lozekteem wehl teit: ka wairaf enges ſadeldejet nekā tur labuma eſot, lai gan jaw zaur pezeem iſrihtojumeem preefſch ſkolas instrumenta ir eekrahſt 81 rbl., nerekſinot prozentus, kura ſuma atrodas pagafra walbes rotās preefſch ufglabafchanas.

Seme ſche pa leelakai daikai ir mahla un pleena un reti kur atrodas weegla ſmitſis ſeme. Labiba ari uſang gandriſh, zaurnehra ſemot, widejā labumā, tilai daſcheem ſaimneekem zihruſis mehſlo winu laukus, wini dſenas til uf to, platakus laukus eerihſot, bet par winu kahrtigu nomehſloſchānu jo maſa ruhpe, tad til platiba, tad labi. Mahſſligi mehſli retums teel leetoti. Gandriſh weena zeturta data ſchejeenes ſaimneeku ir ſawu ſemi waj nu iſrentejufchi, waj uf pusgraudu iſdenufchi. Schejeeneſchi ir lehti eepirufchi. Dalbers, pehz wezās mehriſchānas, maffā tā ap 135 rbl., kam ſeme labaka, tam jil nezit dahrgaki, kam ſittata, tam lehtaka. Semes leelakā data rudeni teel aparta. Daſchi gan jaw ſahl atmeſt rudens arſchānu, tapehz ka irdeni uſartā ſeme pawafari, ſneegam luhſtot, daufj no ſawa labuma ſaudejot. Bet leelakā data ar rudeni. Wini teiz, ka pawafari wairſ ne-efot pahpehjas wiſu kahrtigi apart. Daſchi ſemturi ſche ir peemirufchi tehru tehru parunu: „Rad ſemi tu kopi, tad ſeme tew tops“. Sinu kahdu rentneeku, kas rudſus apſehja, apara un tad ar apato bluti norulleja, bes eepreefſchejas ezeſchānas. War domat, kahda rafcha tur bij! Wairaf ſimlgu, rudju puku un dahſchafchadu neahli, nekā rudju. Zilas un papuwes gandriſh wiſpahri teel ar ahrjemes ween un diwjuhgu arku aparas. Uf ſehklas ſtrahdā ar tehru tehru arku un ezeſchu. Sehjmahſinas ſche par weli meſſeſi — ſehſt tapehz teel pa wezam, pa zelinam jeb birſei. Tas pats ſakams par lulumām mahſchinam, lai gan tahs loti buhtu eereizamas — ſche naw neweenas airodamas. Schejeenes ſemturreem gan to wjadſeja eewehrot, jil nepezeefchami ir wjadſigas lufamās mahſchinas — zaur to aifſtaupitu wairaf afis deefgan dahrgās mallas un laika. Daſcheem ſaimneekem gan atrodas ſchepat un pilfehtā taiſiti wehſekli, bet jiti ſtrahdā pa wezam: iſmehta un tad zaur reſchgi waj ſeetu wehā iſmehta. Daudſreis kad lehns, klufis laiks rudeni pafſtahw, daſcham ſemturam ſatrahjas pa pus peedarda newehiitās labibas. War domat, lahds ſpurgās zaur ſcho daſchs labſ ſaimneeks teel, kad rudeni rotas pilnas darba. Aprehſinot to laitu, kas iſeet wairaf ar reſchgi wehtot, nekā ar wehſekli (wehſijamo mahſchinu), iſleatjot weenā gadā ſcho laitu pee zita darba, weegli nopelnitu naudu, to wehſekli eegahdat. Mums ſemturreem jo ruhpi-

ſchōs grehtōs laifōs uf to jaſkatas, ka laifis ir nau da.

Schejeeneſchi wairaf tehryjas piſtās drehbēs, nekā paſchu auktās. Iſhti jaunee kaudis mihfo melnus butſnūs. Maſ ir tahdu atrodams, til pat pee wiſreeſcheem, tā ſeeweefcheem, kas ruhpetōs par paſchu darinatām drehbem. War rebſet, ka jaunawas mihle ſche labal pirkias ſleites, nekā paſchu auktās; tapehz ari Gatarteetes ſchā ſinā ſawām kaimineetem, Peebalſteetem, loti pakaf.

Ka Gatarteetes ir Gatarteetes weefniſligi kaudis, ir nenoleedſama leeta. Kakra mahjas maſe, mahjas tehws, jaunawa, jauneklis, weefis uf to laipnako uſnem un aptalpo. Iſtabas wini mihl ſpodras, lai gan daſcheem greeſti ir aifſtutei, ka lai negahſchās uf kalla, tonehr eefſchpuſe glihta. Seelas, ka Gatartas jaunakā paandſe uf pufkopiſu un dahrfkopiſu leelaku wehriſu ſahl greeſt. Reti kahdu mahju atradiſi, kur iſtabas preefſchā neatradifi ruhpiſi apkoptu „puku dobi“. Ari kahda „ahbeku ſkola“ ſche atrodas, kurā jaw wairaf ſintu lozimu it ſmudri aug un wairaf ſintu jaw iſpahrdots.

Kahjas teel diwi lihfi trihs deenas dſerfas. Tas pat ſakams par behrem. Kahſās teel deets wairaf, nekā rotafots. Kurās kahſās maſ teel dangōts, par tām mehſi teit: „Tur lahgdā negahja!“ Mu gan ari Gatarteefchi paſchi taiſa, bet ſchā ſinā wini naw tahdi meſtari, ka Peebalſſeefchi. Jiti pehr if ſchejeenes alus dariawas „beiriti“. ſchi alus dariawa peeber Satartas muiſchās arendatoram Bindemana lungam. Bindemana lgs ir ſchejeenes apſlaimē pafihſtams tā laipnis zilwezes draugs. Netif ween wahrdōs, bet jo wairaf materialifki wiſch paſneef pafihſtibu truchſtumū zeeſdameem. Kā ſkolu walbes preefſchneeks wiſch jo leels tautas ſkolu labwehſis un weizinatajs.

Par iglihtibu rumajot ar ſchejeeni ſtahw deefgan pawafigi. Maſee behrni maſ top mahjā mahjiti, jo — gan ſkolā eemahjis. Kamehr zeen mahjitajs 3 rbes lgs ſche ſtrahda, ſchi leeta ir nehmuſe jitu wirſeenu, par to, ſinams, winam no ſkolas labweheem ſilti firds pretim pufſt. Tahlakas jeb augitakas ſkolas ari neteef apmekletas. Jil man ſinams, tad no Satartas walſis atrodas Rigā weens ſkolneeks pilfehtas gimnaſijā un weens ſchejeenes draubfes ſkolā. Meitenem peeteel ar pagafra ſkolu. Daſchās

Dahjadi rafi.

Par maſgafchanos un winas ſpehju.

Pee profesora Bernſteina — K. S.

VII.

Uhdens ſpeedeena eefpehja. Togad apluhloſim, kahdu eefpaidu maſgafchanās (peide) dara uf ſweedru dſeefſereem jeb wiſpahri uf noſcheroſcho ahdas ihpafchibu.

Peldei ar tihribas noluhfu galwenakā leeta bija ta, lai ahdu tihritu, kurai weenalſigi, waj tas noteel zaur weentahrfchu ſawu noberſchanos, ja tas buhtu eefpehjamis, zaur peldefchanos jeb maſgafchanos. Schahdā atgadijumā uhdens dara ſawu peenahſtumu gluſchi ir tā pa paradumam. Bet tihſtibſi grif, ka uhdens parahditu ſawu ſpehju uf zilwela dſihwiſbas organeem, tad tihſtibſi wajaga lihfiſtrahdat uhdens dabas un ſiſtalifſkam ihpafchidam un ſtatiees darbīgā ſakara ar zilwela meefas buhſchānu. Ja eewehrojām ſiſtalifſkos eefpaibus, tad tee manami pee zilwela, tas aſſahji gaiſa pelbi, kuru wiſch pafſahwigi bauda, un dodas uhdenti ſchahdejadi:

Uhdens par wiſam leetam ir ſchahſas nekā gaiſ, kas muhs pafſahwigi apnem. Speedeens, to gaiſs iſdara uf wiſu ahdas wirſpuſi, ſtawu ſmallā ſamehrā ar eefſhejo organu darbibu, ka ari ar ahdas iſgaraimoſchānu un iſwiſichānu. Ja ari uf mata newar noteit to eefpaibu, tas noteel zaur ſmagakā uhdens pawaitrotu ſpeedeenu, tad tas noteel tadegā, ka uhdens eefpaibi wiſpahrtigi ir til daſchējadi un daudſējadi, ka pawaitrotu ſpeedeenu newar til ſmalli ſajuſt. Tomēr beſ eefpaida ſchahds ſpeedeens newar buht. Ja eewehro to, ka lahptot augſtōs kaidōs, kur gaiſa ſpeedeens paleel arweenu wahjats, eefpaibi uf zilwela meefas iſtwaitofchānu un iſwiſichānu ir

tif eewehrojami, tā ka peem. aſſaini ſweedei pluhſt, no ſobu ſmaganam, no deguna un azu plakiineem ſahl aſnis tezet, ka meefas lozektus totu gruhti lufinat un tee brighnu ahri pagurſt; ja eewehro, ka laika pahrmains, kur gaiſs ſpeefch wairaf jeb maſaf, dara uf zilwela weſelibas ſtawokli til leelu eefpaibu, tad gan dritit ſpreeti, ka pawaitrotis ſpeedeens uf ahdu, kas peldē noteel, parahdis ſawu ſpehju, kaut ari ir gruhti noteit, tā tas noteel.

Kas maſgajas wannā, rendeni ſiltā uhdenti, kur nefſ aufſtrams, nefſ ſiltums uf meefu nebara nekahdu leelu eefpaibu, tas buhs wiſpahri ſajutis ſpehju, to uhdens ſpeedeens dara. Zilweſ juht, ka meefa un lozekli teel no uhdens neſti un zelti. Ja rofu ſem uhdens pazet lihfi malai, tad juht, jil lehna un weegla ir lufteſchānās, ja rofu wehl augſtati if uhdens pazet, tad juht, jil ſmaga ſchahda roka ir, un mana, ka muſtutu ſpehſs jaiſleeto, lai rofu ſpehru pazelt. — Peldes wannā, plits iſgehrdees, war it omulligi ſehdet; meefas neteef ſpeefſas, kaut gan wanna naw iſpoſtereta, kamehr, ja eefſhtōs wannā, kurā naw uhdens, tad ſehdeſchāna nebuhtu memaj til patihſtama, zeetas wannas dibens ſahſtu ſpeest, kamēr tagad, kur uhdens eefſchā, tā ſwaris pajemina muhju meefas ſmagummu. Wiſpufejais uhdens ſpeedeens, kas muhſu meefu gandriſh libinofchos uhdenti uſtura, padara, ka peldē muſtuti wehl wairaf atpufſchās, nekā peem. gultā gutot, kur tomēr apafſchėjai meefas daikai janēs wirſejās meefas ſwaris.

To wiſu ſajuht rendeni ſiltā peldē, tadefh ka tani truchſt lakra jita ſpehzigata eefpaida, tas noteel karſtā jeb ſiltā uhdenti. Schee ſpehzigee eefpaibi, ar kureem turpmal eepafihſimees, tilai rendeni ſiltā peldē apſehj ſmagā uhdens pawaitrotu ſpeedeemi; tomēr nekahdā ſinā ſcho eefpaibu newar turet par neeewehrojānu un weenalſigu.

Atgadas, ka ſpehzigā, paſtahwoſcha muſtutu no-puhleſchāna padara azumirſligu nogurumu, kurā tahdam, kas gultā gut, uf ſega uſlitta roka iſleekās til ſmaga tā atmens; ja ſchahdu wiſai paguruſchu zilwetu wed rendeni ſiltā peldē un wiſch tani 10 minutes ilgi uſſamejas, tad tas ſajutis leelo atweelojumu, fo iſdara uhdens ſpeedeens, kas meefu no wiſam puſem nes, un — neſtatotees uf ziteem peldes eefpaideem, kureem ſaprotams, jahuht apſtahſkeem peelihſigeem — warēs tahdu wahrdinu lihfi runat no weeglakā gaiſa un ſmagakā uhdens daſchadeem eefpaideem.

Kas ſche teefſcham dara eefpaidu uf muſtuteem — un warbuht wehl daufj wairaf uf nerweem, kuri der muſtutu luſteſchānai — tas droſchi ari dara eefpaidu uf ahdu un tahs darbibu, kaut gan naw weegli, pa zeetu dabas ſinibu zelu ſchōs eefpaibus ſmalli noteit.

Bet uf droſcha pamata mehſ atrodamees, apdomadami, ka uhdens ir ſchekidrum s, kas ſcho ſpeedeenu iſdara, par kura eefpaideem uf ahdu un ſweedru dſeefſereem runaſim turpmal.

Ahda ir tā zaurſaidofcha ſeena. Ja tos eefpaibus grif pahrfkatit, kuri eerodas, tihſtibſi zilweſs gaiſu aſſahj un ſawu meefu uhdenti nodod, tad wajaga eewehrot kahdu apſtalti, kuru til jaunato laitu ſiniba ſahſtuſe iſpehtiti.

Iſdeeniſchā dſihme iſleekas tā, it tā kad zilwela meefa ſaſtahwetu no zeetas weelas, kurā, ja daufj, til tahdā daſā druſtu atrodas uhdens; tomēr leetu ſmallati iſmeklejoſt iſrahdas, ka ta ir maldifchānās. — Ja zilwela meefas ſaſtahwu ſadala wiſu kopā, ar aſſinim, meefu, ahdu, mateem, kauleem, nageem u. t. t., tad iſrahdas, ka no ſinſis datam tilai 30 datas ir zeetas weelas, kamehr pahrejas 70 datas ir — uhdens. Tas ir tā ſaprotams: zilwela, kas

ſmex ſinſis mahrzimu, atrodas ſeptindeſmit mahrzimu uhdens!

Ja kahdam tas iſſiktōs netizami, tahdam mehſ grifam atgahdinat to pateefibu, ka iſbehrni ſawas dſihwiſbas pirmajōs mehneſchōs bauda weenigi til peenu un ka wini pehz gada laika ir trihsreis til ſmagi, nekā wini bija pehz peedſimfchanas. Bet ſinſis lotēs mahtes peena ir kahdas d e r i n d e ſ m i t l o t e s uhdens, kamehr ſeera weelu, ſweeſta, zutura un daſchu ſahſs ſingu ſchini peenā atrodas tilai deſmit lotēs.

Pateefibā zilwela meefa ir zaur un zaur uhdenti iſmirkuſe, un ſchis uhdens paſtahwigi pahrmains; iſleetotais, nederigais uhdens teel if meefas atſchekirs zaur ahdas iſtwaitofchānu, zaur iſepofchānu un zaur uhdens atlaiſchānu, kamēr ar baribam un dſehreeneem jagahdā atkal meefai patehretais uhdens daudſums. Tilai ſlimibu atgadijumdōs, tā peem. uhdens kaitē jeb kad ſchekidrs wehders un weemſchāna kolera ſehrgā, no meefas dakam wairaf uhdens iſnahſ, nekā ar baribam teel uſnemtās, kas ir ſihme, tā aſſinis maitatas.

Jiſiſtā ſinā zilwetu tadefh war uſſtatit tā maifijumu, no kuras tilai kahda trefchā data ſaſtahw no zeetām weelam, kamēr wairaf nekā diwas trefchānas ſaſtahw no ſchekidruma.

Ap ſcho maifijumu nu atrodas ahda un ſchinti ahdā tas ir weenumehr gaiſam pee-ejams un ari pa laikam teel uhdenti mehzyets.

Kas gan no ta lai zelas? Tilai jaunakā laifā uf ſcho jautajumu wareja dot atbildi, un proti, kad bija notufchi iſhti nopeetni iſmehginajumi.

Ja kahdu ſchekidrumu eelej kuſtonu puhſli, to aifſeen un iſleek gaiſā, tad ſchekidrumis iſgaraimo zaur aifſeeto puhſli zauri. No ta rebjams, ka puhſchā ahda laiſch uhdenti zauri. Zilwela meefas ahda ir

weslak teel nodotas pe „schneiderenem“ rotas darbds mahzites. Tahdu „schneiderenem“ pe mums jo bagati. Laitrakstu pe mums maf lafa, tilai 3 ekf. „Mahjas Weesa“, 1 ekf. „Deenas Lapas, 2 ekf. „Baltijas Weesnes“ un 3 ekf. „Bals“. Grah-ma tu krahtuwe sje naw atrodama. Buhtu weh-lejams, ka sje jautajumu sjejeenes aptaimē wairak eewehroitu. Par froga preeleem runajot buhtu ja-peemin, ka tee pe mums gan naw hsi eefaktoju-schees, tomehr gluschi briswi no teem ne-efam. — Weena leeta sje ir ihiti azis krihtoscha — swhet-deenas neswhetijšana. Kairu mihtu swhetbeenu ap sjejeenes muishu war fatit laubis ar mallas un seena wesumeem un sje un to bramajot un falgajot. Swhetbeenu neswhetijajem gan buhtu wajadsigs schos wahrdus eewehrot: „Seschas deenas tew buhs strahdat“ u. t. t. Til dandj schoreis no Gaiartas. Erkskis.

No eelshjemes.

a) Original-sinujumi.

No Beberbekeescheem. 28. januari Schwarz-muischas grunneeks Wghinich, brauzot uf Deelo Zenu palat seenam, jela ragawās peepeschā nahwē nomira. Beberbekeetis.

No Zihnušcheem. Sjejeenes E. fabrika ita no Rigas aprinka polijijas jaunatā palihga un aprinka ahrta weselības finā zauruhfota un fabrikas lejas puse no apes uhdēna wairak pūbitas pudeles lihdsi nemtas. Sjejeenes fabrika ite tust toti lehti, uhdens ruhuma deht un ari daschas labofšanas noteef, bet kad eet pilnā spehča, tad lejas puse ir uhdens gotains un ar smebru jamaistis, ta ka pa-wisam naw leetojams. — 27. januari sje. g. djeed. beebribas preefšneeziba idēna wairakfolišānā ekonomiju uf weenu gadu. Bij faradufšees wairak folitaju, lamehr beigās P. igam bij wirokro, kuresch apfotijās mofat beebribai no katra isrihtojuma 10 r. 25 t., ta tad 6 r. 25 t. wairak, nelā wezais ekonomis. Bij ari apreefšana par bibliotekai wjadfigu grahmatu pirtschana, bet kad wehl nebij registers peesuhit, tad leeta palika uf otru reisi. Tomēr zeramā, ka drihsumā Zihnušcheeki lafīs derigās grahmatas, to war ar preeku apfweizinat. — 31. januari, ap pulstien 1/2 wakara, bij toti leels wehšch ar leelu sneega puteni. Celmigs.

No Durkascheem. (Lehdurgas dr.). 1. febr. nobega sjejeenes Wiganta mahjas dšhwojama ehla lihdsi ar riju un peedarbu. Saudejums leels. Uguns jehlonis wehl nesinams. Censaitis.

Lehdurgas draudisē 1890. g., pehz weeteja mahzija sinujuma, dšmufschas 191 un mufschas 105 perfonas, to starpā weens wihreētis 95 g. wezs un weena seeweete 85 g. weza. Laulati 53 pahri. C.

No Krona-Preekuleem. 20. janw. sje. g. ita nospinieti Preekulu teefas namā Preekulu, Zehsu mahzija un Zahnu pagafta weeno-schanās swhetki, kuri isdewās toti jauki. Pee goda meelasta bija wefisu papilnam, gan tuwi, gan tahli. Pagafta wezafis Z. Kampe lgs wifis weefus fihini apfweizinaja ihjeem, bet swarigeem wahrdēem, un noweheja, lai sjeee weenošchanās swhetki buhtu un paliktu mihleštibas swhetki, kur sjeee trihs pagafli weenojas. Tad wehl Kampe lgs noweheja laimi muishu Augustam Semes Tehwan,

wahjaka nelā itdeenišcha ahda; bet ari zaur puhli, kas no ahdas pagawatots, uhdēnainais schidrumis is-garaino. Ta schahdu ar uhdēni pilditu puhli eeleef uhdēni, tad noteel sefofchais.

Za uhdens puhli ir uf mata satahwa datās tā tas uhdens, kura puhli eeleef, tad zaur puhšcha jeenam schidrumis puhli nebi lahti peetezēs, nebi ihfudis; bet tihlihs abi uhdēni neubhis sawās sa-stahwa dakās weenlihdfigi, tad uhlit notits saw-starpeja imaina, un proti tā, ka plabnafais, weegla-lais uhdens leelata wairumā zaur puhšcha ahdu sjeefschas un samajās ar beefato, smagato uhdēni.

No ta, to nupat fazijam, zeen. lafitaji wislabati pafchi war pahrezeimatees tahdejabi. Apseer kah-dam lampu zilindram weenu galu ar kufstou puhli, un tad zilindri pa otru, wafejo galu, eelef stipru sahls uhdēni un ja tad sje pafchu zilindri eeleef glahse, kura eelees itdeenišchis uhdēns, tad drihs manis kahdu starpibu, ja uhdens sahlmā tiffab zilindri, tā ari glahse bija weenlihdfiga aughtimā; jo zaur kufstou puhli sjeefisees wairak staidra uhdens zilindri eelščā, tā ka schidrumis zilindri kahps uf augfchu.

Ka zilwela meesa padota tahdam pat dabas litu-mam, to mahza itdeenišchēe peedfihwojumi.

Kapehz mums slahps, kad esam dandjufchi sahltias baribas? Kapehz zilwels diew til dandj pehz tam, kad fiki ehdis?

Tas noteel tadehl, ka zaur lunga seenam tapat schidrumi sjeefschas zauri un proti, dandj leelata mehra, nelā zaur weenlahrifu kufstou puhli. Wet lunga seenās atrodas dandj dšhflu, pa kufam afinis tel. Ja nu lungi atrodas schidrumis, kas ir weeglatē nelā afinu schidrumis, peem. tihēs uhdens, tad zaur lunga seenam uhdens tuhli pahreēt afinis, kadehl mehs jawn islahpumu waram itin drihs zaur mal-jinu uhdens apweerinat. Wet ja baidam sahltias

kas mums briswibu attahwis, tahdus swhetikus swinet. Tad wifa publikā, musilai pawadot, nobsee-daja „Deeros, fargi keisarai!“ Pehz tam Preetulu ministerijas stolas skolotajs Melbard lgs swhetikus atklahja. Tad sahltās goda meelatis, kur tita laimes wesletas aughtim eestahdem, ita ari dandj runas turetas, kuras wifas uskafit buhtu par apgruhina-schanu zeen. „M. W.“ lafitajem. Zeen. inspektors Grawit lgs iteiza, mihsch foti preezajotees, ka Preekuleeschi esot pimee, kas tahdus swhetikus swin. Pehz tam tita sanēnti dandj laimes wehle-jumi na wairak eestahdem; pa starpam atklaneja fischerdalfiga sjeedafšana un wairak galba dseemas tika topigi standinatas, no kufam weena sje teel pa-fneegta:

Tautas dehti, tautas meitas,
Schodeen pe mums pulselees,
Sentschu swhetikus

Schodeen lihghini swinešim.
Muhsu senischi, tehnu tehwi,
Uf mums schodeen noftatas,
Nehbedami muhsu swhetikus,
Sawā starpā brisnojās:

„Waj tee muhsu behrnu behrni,
Kas til sjeofchus swhetikus swin,
Muhsu dseemas dseedamini,
Muhsu wahrdus godam min?“

Laima fata smaididama:
„Ko juhs weli brisnatees?
Tahdas meitas, tahdi dehti
Aug til Latwju semite.“

Dseemas wineem darbds ejot.
Darbu weeglu darinaj,
Dseemas wineem swhetikus swinot
Garu fildit fildija.“

Lihghinofim mehs lihdsi ar wineem,
Swhetikus lihdsi swinešim,
Spehu garu, jautas dseemas
Muhscham wineem dahwasim.

Lihghinofim tad schodeen swhetikus:
Sentschi ar mums lihghinofim
Un uf saweem freeteem dehleem
Preezigi tee noftatas.

Spiridinati, sjezhinati
Atfal mahjās pahrešim,
Sentschu dseemas,
Kopfu, augli zeenifim.

Gaijmā aurtot schidrumes. Aughta laime wifem,
kas pee swhetiku labās isdofšanas sawis puhlinis
naw taupijufchi. Kads no woeseem.

Wehl no Krona-Preekuleem. 26. januari
bija Preekulu pagafta wezafā wehleschana, kur bija
nihi trihs pagafli kopā (kas tagad tot nofauti par
Preekuleescheem). Par pagafta wezafā eebafkoja
jaw uf trescho lahgu to pafchu lihdsichinigo pagafta
wezafā Z. Kampe lgu. Wor rehet, ka pagafis
minu zeeni un goda, jo til 6 balis no wifem trin
pagafteem nebiha Kampe lguas datas. — 28. janw.
bija pagafta weeteeku pulks kopā, kur par-strihweri
peenehuma to pafchu lihdsichinigo, Wol dem ar u
Klawin lgu, kas jaw daschus gadus ir Preekuls
par rakfweedi. J. P.

No Trikates. Muhsu labdaribas beebriba no-tureja 27. januari sje. g. generalapufiti, kur tita
pahreksats pahneegts par tahs darbibu pagahjuhds
dindis gadus. Beebribas dšhwees gaita ir tahda,
kahda jaw daschaf labai beebribai muhsu Baltija
bijufe. Beebribas sahlmis mellejams wairak

baribas, tad schidrumis lungi, tadehl ka tani sahls
ihfudis, paleel beefats, nelā afinu schidrumis un nu
uhdens datas sjeefschas no afinim zaur lunga seenu
uf sahltio schidrumu, kas lungi atrodas. Ta tad
sahltias baribas lungi atweel afinim uhdens satahwa
datas, zaur to afinis zetas uhdens kufstums, ko
mums pafino islahpuma fajuunus. Jo islahpums
ir dabas waloda, kura latwifka tulkojumā tā staneit:
„Muhsu afinim wajaga uhdens!“

Pehz sje mehs no itdeenišchēem peedfihwojumeem
redsam, ka dšhmā meesa weeglatē schidrumi sjeefschas
zauri zaur beefateem. Schahdu schidrumi sjeefschas
sinibu waloda nofauz par „endomofu.“

Tagad, kur mehs finam, ka dabā pafstahw nepah-
grojams lihms, sehz kura weeglatē schidrumi sje-
schas zauri pe smagatajēem, mehs tufpmat aplah-
sofim, ka tas noteel pelde, jo te wifa meesa atrodas
schidrumis un pehz nupat uhraditā dabas lituma
ari te wajaga notit schidrumu mainai.

Jawni lihdsjelli pret diloni.

Pirmās lartums tagad pahregahjis; kauschu wifai
ufubdinati prahiti, kas zehlas zaur Kocha jaunatato
lihdsjelli pret diloni, tagad pamafam sahli apweerina-
tees. Sawdis pirmā lartumā bija preefšchirufchi
Kocha jamaujan lihdsjellim pahra leelu swaru, kaut
gan pats Kochs jaw no pafcha pirmā gala bija
no ka bridhinajis, nenodotees par dandj leelam zeribam.

Ka zeen. lafitajēem jaw simots, tad Kocha lihdsjellis
tā derigs ihrahdiēes it femiškli tahdā finā, lai ne-
fchaubofchi pahrezeinatots, waj lahdam sinuweelam
peemetees dilonis, tad ari tas leetojams ar felmen
delamās laites pafchā sahlmam, lamehr pee ewe-
juhchās laites tas ihrahdiēes netil ween nederigs, bet
pat laitigs, hihhams. Schahdi sinuweeki ir jaw
dandj pa wahjeem, lai sjehtu sahlu sjehtu paneft,

gadus atpafat. Pirmā sahlmā ta darbujās
jo sjezhigi, tad palika aijween gurdenata, lamēr
pehdigi waj gluschi eefnanda. Pahra gadus atpafat
radās jauna dšhwiha. Weentoteem sjeefteem sefchās
jo naigi pee beebribas atjauhofšanas un radās
sefmes, ta ka schar jaunajā laimētā it notureti pa-
wisam 10 isrihtojumi, wiswairak preefšchafsimi un
fafumū swhetiki, bet teatris — ne reifes. — Pehejā
generalfapufitē bija preefšchneezibas wehleschana un
eeweheja par preefšchneeku — J. Meschuli,
par preefšchneeka weeteeku — J. Brandtu, par
kafēeri — D. Krujelu, par rakfweedi — R. Me-
schuli, par bibliotekaru — R. Lahzi, par kora
wadoni — D. Berkau un par teatra wadoni —
D. Lufsu. — Zerefim, ka jawnā preefšchneeziba
zeentifees pahneegti tita labu un derigu, lai zaur to
turotos sawam aughtajam mehrkam: buht tautai
par labdari un ihltā zeta rahditaju. Maloweets.

No Murmušcheem. (Zalsu aprinki). Nakti
no 31. janwara uf 1. februari sje waldija breefimiga
wehtra, sneega putena pawadita, kura daschās weetas
ari ehkam jantus pawisam ispohtijufe. Pa wehtras
laktu bija toti baltiga braufschana netil ween pa
malas, bet ari pa leeljeem, jo brauzeem nebija
pat eephejams sjeu sarehet. Wijs gahs isfotijās
tā weens sneega mahfonis. Rahds J., pa to laiku
uf mahjam brauzot, bija ari no zeta nomalbijees un
mešchā eebrauzis, kura nesinadams wairs tā ahra tilt,
bija apstahjees. No sawa nepahfhamā stahwofka
winch tapis laimigi ispehtis til zaur kahdu laimigu
atgadijumu. Negeifis uf rihta pufi fahla mafina-
tees un beidst pawisam norima. Tahda pat wehtra,
bet hef sneega putena un lehnāka weida, waldija ari
nakti no 4. uf 5. februari. Tagad lafīs grofīg,
bet alafch fihis. — Sadschines finā Murmušcheeki ir,
wispahrigi fatot, fatizigi, ite fchur un tur dehts ar
tehnu stahw nemeerā un pagafta teeku leeteem dar-
beem apgruhina. Netil ween ta Murmušchās pa-
gafsta walde, bet ari pagafta teefa satahwo is freet-
neem amata wihreem. Pagafta teefai ir weens
preefšchchdetajs un trihs peefchdetaji, kuras amatus
isplida Wihtol, Treuman, Osolin un Behisch
lunge. Tee sawis peenahlumus freetmi un uszihigigi
isplididami peerahda, ka ir zeenigi bijufchi, tahdās
amatōs tapt eeweheleem. Edwants.

No Leel-Gejawas. (Wauflas aprinki). Waj
weetas gan warēs til ehru stolas namu atraf, ka
Gejawā, jo tas lahds 24 afīs garfch, kahdas 8 afīs
plais, diweem stahweem, leeteem reteem logeem un
augsteem greesteem. Wet tā jaw tas leelato datu
pagafta stolas wehst buht, ta ari pe mums gulamas
istabas eerihtotas otrā tahschā un klases apafschā,
lai gan uf teem launumeem deefgan gahfchi norah-
dīs, kas zaur to warēni isjetees; zitadi eerihtojums
deefgan labs. Klases istabas ir diwas, kuras
wairak nelā trihsfints behrneem telpas; 2 ehdamas,
2 masgajamas, 4 gulamas istabas; pehejās wifu
nakti apgahinotas. Ari preefšchnami un noejas
weetas apgahinotas un atro das turpat aushchahmā,
tā ka behrneem naw nakti jaet aushmā. Stola
tagad stahdā 3 skolotaji: pirmās skolotaji Schitta
kungs un dimi palihga skolotaji, brahti Simerti,
un weena seeweefschu rokdarbu skolotaji, kuras wadi-
schānā atrodas ari Lopehdinafchana saimeeziba.
Kopehdinafchana muhsu stola jaw pafstahw dandj
gadus, bet pehejā laifā notitufchi eeweherojami la-
bumi, ta ka tagad te behrneem dandj labata pa-
ehschana nelā dascham mahja. Kopehdinafchana ir

kadehl beehchi ween atgadas, ka gruhti sahlmufschēe,
kureem sahles eepote, ahri nomifit.

Eeweherojot schahdus nelahgumus, Krewija dandfās
sinujums pawisam noleegts, Kocha lihdsjelli isleeto.

Ka tas zitadi nebija domajams, ta ari notihis.
Zaur Kocha atradumeem tagad dandj ahriti un sinibu
wihri sahltufchi peegreēt wina igudrojumm leelatu
wehribu, un, saprotams, nahltufchi uf pehdam, isleeto
zitus lihdsjellim, kas mafat sinuweelam bihtami, un
tomēr atnes wehl leelatu labumu, nelā Kocha sahles.

Par godu jaleezina, ka it femiškli Krewu ahriti
tuhli pafchā sahlmā peegreeta Kocha atradumm
nopeemu wehribu. Tahlal pehdami, dandj jaw
domajās atradufchi jawnus derigalus lihdsjellim.

Sje lai wispirms peeminam Warišchawas ahriti u
Dr. Wuwitu, kuresch igudrojīs sahles pret diloni,
un schinis deenās jaw esot nobrauzis Peterburgā,
lai no medjinal-departamenta ispafutu attauju, ka
winam brihw, jauno lihdsjelli eeweet Warišchawas
sinujumās.

Ari pafchi Wahjeefchi schini finā nestahwo
meerā, bet sinibu wihri pehti jo uszihigigi tahlat. Ta
nupat laftrakti fino, ka profesoram Liebreicham
laimēees igudrot jawnu lihdsjelli pret kalla
diloni. Jawnās sahles pafchās par fewi gan pe-
derot pee muhsu wisfihpatajam giffim, tomēr ja
tahs leetojot tā, ka profesors Liebreichs to noteiz,
tad tahs sinuweeteem esot gluschi nelaitigas. Jawnās
lihdsjellis esot tani finā pahrats par Kocha sahlem,
ka to warot dandj weenlahrufchaki leeto, esot brihmum
lehts un foti weegli dabujams. Sahles leetojot
sinuweeku nektratot drudis un ari zitadi tas winam
nefo nelaitējot. Profesors Liebreichs, sahjis sawu
lihdsjelli ismezhinat netil ween pee kalla dilona, bet
ari weeglatēs plauschu dilona atgadijums. Rahdi
wanahlmū winam pee ta bijufchi, wehl naw sinams.

no leela labuma. Lai eedomajams, zit gruhti un
newefeligi ir, kad behrneem jaisleel zauru nedetu ar
sawu maifes garofu, kura kufitē stahwedama dandj-
reif samaitajas, un paleel ehščhāni neberiga. Kope-
ehdinafchana ari tas labums, ka weens otram ne-
nonafschēe gatu jeb zitu ko. Abas klases apgahimo
9 lampas, ta ka katra weetina peeteefofchi apgah-
mota. Seenas pufchō muhsu kunga un keifara un
keifarenes nogihmes. Daschus materialus, tā:
labibu, kartupelis u. z. dod pagafsta fainmeeti, bet
wifu aifdaru, tā ari apgahimofchānu, ap-
kurinafchānu un skolotaju noalgotfchānu ap-
gahdā pats grafis. Afihichānu un pateizibu pelna
zeen. grafenes kufise, kura tā ihsta mahie ar mahjes
mihleštibu gahdā, ka stola nefas netruhtu. Sjele-
neem simibās atgadijums ir ari saws ahritis un
sahles par brihwu, ta ari gruhtalds atgadijums
sahlmufschēe teel ufnēnti sinujumā, kur teem kop-
schānu un ahritschānu par brihwu. — Wehl beidst
gribu kahdu wahrdu peeminet par pagafta walde
wehleschānu. Mehs, Gejawneeki, trihs reif wehlejam
pagafta walbi; pirmo reif wafeji, wehlat ar bumbi-
nam. Weidst weenbaltigi palika ta pate walde, is-
nemot kahdus preefšchneekus. J.

b) Baltijas notifumi.

No Walsmanes „B. W.“ fino, ka tureenes
alus brufi kahds wihēs nodarbojees ar alus muzu
„iswitefchānu“, kad uf reif kahda muza pahrsprah-
gufe ar tahdu sparu, ka muzas galbi isfchchibufchi
uf wifam pufem, durwis ar engem islahstas, kalle
muhris eelaufis un pats stahwees padarits par
kropli uf wifu muhschu. Domajot, ka sprahdeens
notizis zaur pahrezeigi muzā satahjuhšos twaitu.

Zehsu amatneeku palihdšības beebriba
sje swhetbeem, 17. februari, swin sawis dibina-
schānās swhetikus.

Jawn-Bebrōs, tā „B.“ fino, daschi jaunēti
nodomajufchi dibinat sahltibas beebribu.

Par Jawn-Subatas mahzija eeswehtis
Lobin lgs.

Par Wuischa zeema draudfēs mahzija
Jelgawas Trijadības hainižā eeswehtis Mühlen-
dorf lgs.

Salās draudfēs mahzija, E. Seraphim
kungs, tā „B. W.“ fino, 6. februari swinejis sawis
25 gadu amata swhetikus.

Zerbatas Jgawu semfopības beebriba,
tā Jgawu laftrakti fino, sje gada semfopības is-
stahdi isrihtofchot Tschornas meesā 11., 12. un 13.
junija un nahfofcha gada janwari isrihtofchot si-
u istahdi.

Peepajas birschas bankas statuti, tā „Bib.
Jiga“ fino, eesneegti waldis padomē un aradufchi
tur peekričchānu, tā ka drihsumā zeramā, ka tee itis
Wisaughtali apfihpiniati.

Wentpils Sadraudfīgā beebriba, tā „D.
B.“ fino, 1890. g. apgrofijufe pahri par 1000 rbt.
Beebribas ispahchums tagad sjeefotees lihdsi 1000 r.
Par beebribas preefšchneeku ezelts Wlas lgs.

Randawas draudfēs ahritis Wolfs Katter-
feldis pahweetots uf Jelawu par muishchneezības
pagaftu ahritu.

c) No jitan Krewijas pufem.

Peterburga. Ceelknafs Tronamatneeks,
tā „Wald. B.“ fino, preefch nodomatā Gogofa
peeminēta no sawam privat sumam dahwajis
1000 rbt.

Peterburga. Litumu krahhumā no 12. febr.
isfubinati notifumi par 5/2 proz. papiru ufsteifschānu
uf sje. g. 1. juniju un par otru 4 proz. eelšchēa
aifnehmuma islahschānu 70 milj. kreditrubhu weh-
ribā. Jawnā aifnehmuma obligazijas procentus
sahls neft ari no 1. junija. 5/2 proz. papiru ih-
pahschneeki par teem warēs emiht jaunā aifnehmuma
obligazijas tahdā pafchā wehribā ar 7 rbt. leelu
premiu par 100 rbt., par to lihdsi 28. febr. jafino
wahribankai. Walfsbanka jawn aifnehmumu ari
pahrdos par 93 proz. 4. proz. eelšchēa aifnehmuma
obligazijas krouis peenēms noguldijumeem 85 kredit-
maj 45 selta rubhu zenā 100 rbt.

Baltijas pareizfīgō brahliba sawā pehejā
sapulē, Peterburgā, peenehmufe 16,500 rbt. leelu
iswewumu 1890. g., kas isleotori deht pareizfībās
weizinafchānās Baltijā, tā ari preefch Amurgas
un Rajowas hainiju pahrbuhmes.

Peterburgas gubernators aifseefšis trakteeru
ihpahschneeteem, dšhweem pahrdotawu turetojem u. t. t.
sawās telpās laktu admoateem atkaut satahdit kuh-
gumrahim.

Domenu ministerija, tā „B. W.“ fino, jaw
pehrn satahdiufjēs kowifija, kura apfprech janta-
jumu par to, ka turpmat laiku ihpahschneeki buhtu
peesprechami, sawās drumas apdrofchinat
pret krusu.

**Komisija reformu jautajumā par noseef-
neeku aifuhstifschānam,** tā „Sub. Caf.“ fino,
jaw nobeigufe sawis darbus un aifuhstifschāna taps
pahwehstia waldis jawnō femes apgabalu kolonije-
schānā. Wet tam wehl top lites preefchā, femiškchis
atgadijums, kur aifuhstifschāna noteekās uf Eiropas
gubernam, waj Sibirijas tuwatajeem apgabalēem,
aifuhstifschānu pahwehst brihwehtibas atmeščhānā
uf laimētū lihdsi 8 gadeem pehz noseeguma leeluma
un nobofchānā pee krowa darbeem uf laimētū no
3-8 gadeem.

atgabijumā war isletoot līdseklis, kas gan katram, augstam, vaj semam, atradīšes mahjā. Proti, nem satus kartupeļus, sagrieš gabalīdus un tad eebahsch tībramā pudelē, uslej uhdēni wīrū un nu tīt ilgi stalo, lamehr wīst netīhrumi ir projam. Kartupeļus tagad līdš ar schēdrumu islej agra un pudeli wehl reiš tīra uhdenti istalo.

Kā speegelus un loga ruhtis war tībras nomaigat. Scham nolūkam peelej pee masgajamā uhdens klāt druhtu salmiat-gara (oškamā spirta), to dabu pīrt apteekās un apteeku pretīschu pahrdojamās. W spainā uhdens lej 3 līdš 4 laro-tes salmiatā gara. Speegetu un logu ruhtis zaur to top toti tībras.

Līdseklis pret kartupeļu slimībām. Kreemu laiktrās "Nov. Wr." eeteiš setošo līdseklis tā toti derīgu pret kartupeļu slimībām. Scham nolūkam samaiša 14 1/2 mahz. wara wīriola (Kupfer-Vitriol) un tīpat daubš kalku, kurus is-kausē 8 spainās uhdens. Ar scho schēdrumu sūpri aplaīša kartupeļu lafius, tīlīdš uš teem parahbas melni launumi. Zīt derīgs schis līdseklis ir, to no tā war redset, ka kartupeļi, kurus schahdejādi aplaīstija, tīlīdš pe teem lahda slīmiba bija parahbijuēs, palīša pīnīgi wešeli, kamēr tai kartupeļu lau kā, kuram slīmiba bija peemetuēs, bet tomehr netīta nelās darīts, lai to aprobeshotu, no frūts kartupeļem tīkai 32 bija wešeli. Līdseklis naw wījai dahrgs un ir weegli pagatawojams, ka- deht to gan beretu eewehrot. Katram finams, zīt daubš kartupeļu isgabjušo gadu zaur slīmībām naw gabjušči bojā.

Tirgi un torgi.

Febr. 19. Kuršemes lameralpalatā, plkst. 12 beedā, īdōs wairakšolīschānā uš 1 gabu, no 1. aprīļa 1891. g. līdš 1. aprīlim 1892. g., tā sauktais "Pasta plawas" pee Jelgawās, lūwos atrodos starp Leelupi un Driņu, 11,28 dešetinas leelas. 22. febr. buhš peretorgs.

martā 4. Rīgās mīttas wāde masafolitajeem īdōs mīttas ehtu īslahōschānās darbūs Rīgā, Wolderajā un Dinamīdē. Zslahpīschānās darbi aprehēināti uš 1200

rbf. Pahrlabojumu aprehēni un nolīgumi eestatani Rīgās mīttas wāde, no plkst. 9 rīdā līdš plkst. 4 p. p. Peretorgs buhš 8. martā. (W. G. N.)

W mufsu weefīgās sadfīhwes.

"Rīgās Latw. beedriba."
Swehtdeem, 17. februari, plkst. 7 wā: teatris. Zsrahdīs, "Wehrschu luptschis."
Drebeem, 19. febr., plkst. 9 w: 23-gada swehttu swīnešchāna: swehttu meelastis ar mušitu un dšeedāschānu.
Drešchdeem, 20. febr., plkst. 9 w: swehttu balē. "Bawafara beedriba."
Swehtdeem, 17. febr., plkst. 4 p. p.: 19. gada- swehttu swīnešchāna ar dšeedāschānu, runam un goda meelastu. Behz tam: balē.
"Jonatana beedriba."
L. p. d., plkst. 7 wā: Rīgās Latw. Dšeed. beedr. meefošchānās konzertis, sem B. Lubbau lga wadības.
"Katrīndambja Dšeed. beedr."
L. p. d., plkst. 8 w, Verga bājara sahlē: kotī- jonu balē.
"Rīgās atwat. kareimju pal. beedriba."
L. p. d., paschu namā, Romanowa eelā Nr. 127, plkst. 8 w: konzertis ar fefošchu deju.
"Saweenoti zeema ugunsdšehjeji."
Sesīdeem, 16. febr., plkst. 9 w: Zerības beedribā (Altonawā): balē.

Walejas wehstules.

Ausm. — P. Sīnojums par D. zeemu un tā nefatīzīgēm laudīm par mā eewehojams. Stabstīnš par Schību pūtu, tā tāš "par teļu palzīs", peeder kroga īslahō, bet ne awīšs.
L. P. — W. D. Sūstijumu faneemam — pateļamees. Jenfāttim. Rāstī fanemī.
W. Gd. — R. Tīt sīkī pahrstāni peeder slūdīnījumu nodālā. Ja wehlatees, tad ušrahdīm īšmū uš lafēs tējamu darbību.
J. Sw. — W. Wīhla un rotala fanemtas.
Wd. Z. — W. Sūstī wehlejamos nēmarat īspīldī. Wd.

Deewkalpojumi.

Swehtdeem, 17. februari 1891. g. Zāhna bājnīzā mahz. Weyrichs pulstīn 9 preefch pūsd. un mahz. Pautschens pulstīn 2 pehz pūsd. Gertrudes bājnīzā mahz. A. Walters pulstīn 1/10 pr. pūsd. Jēsus bājnīzā mahz. Jozepi pulstīn 2 pehz pūsdēnās. Marīn bājnīzā mahz. Kaehtbrantīs plkst. 9 pr. pūsd. Trīshweenības bājnīzā mahz. Jronnis pulstīn 10 pr. pūsd. Paghwīla bājnīzā mahz. C. Walters pulstīn 1/29 preefch un plkst. 6 pehz pūsdēnās.

No ahršemem.

Wahjija. Wāltis faemai (weichstagan) eefneegts preefchīstums, pehz kura wīseem ītrahdneeleem, kas wezaki par 16 gabeem, uš katrām 24 stundām ja- dabu 9 stundas atpuhas pehz fahrtās. Znehmums teel darīs tīkai tahdās eestahdēs, kur pastahwīgi ja- strahdā un masa strahdneetu slaita deht naw eefeh- jams īdarit labrtīgās mainās, tomēr ari scho 24 stundu laikā bhrīw strahdat tīkai 11 stundas.

Belgija. Rāhdi 1000 ogtu razeji Seranā at- teizās no darba, prasīdami, lai wīneem paaugstina algu un pašīna darba laiku. Wīhtas, ka neīzetās wīspahrtīgi streīf.

Frānija. Kā jaw īggahjušchā mūmūrā snots, tad wīsus pahrstēīša fīna, ka Wahju kēīzarene Friedrich eeradubēs Parīfē. Wehl preefch ne wīwai īlga laika to buhtu turejuschī par ne-eespehjamu, ka lahds no Wahjijas waldības nama lo. ekteem ap- meklē samu šhwako eenaīdneeku. Frāntīchi reto weefi fanehmuschī ītin godprātīgi. Parīses laītraktī laīpni apfweīzina kēīzareni Fricdīch un īfaka domas, ka Frānīschu daīktrahfoīajeem buhtu jāpeedatas pee Berlīnes bīschu īstahdēs. Dāschī polītikī pat domā, ka turpmat Wahjijas kēīfars fatīschotees ar presi- dentu Karno. Tā tad war lehti notīft, ka zaur kēīfara Wīlhelma meermīhtodamo īstureschānos ar laiku abu wālfīju starpā eerodas atkal draudfiba.

Anglīja. Kā finams, gandhrīf pastahwīgi noteel strahdneeku streīf, zaur ko zetas leeli saudejumi netīf ween pašcheem strahdneeleem, bet ari darbu dēwe- jeem un tā tad laītē wīwai wāltisfameezībāi. Wā- l- dībā, eewehrodama schahds nelahgumus, tagad eezehlufe fewīschu komīfīju, fastahwofchu no augsta- keem waldības wīhreem, kuras ušdewums buhš, no- swehrt darbdeweju stahwofki pret strahdneeleem.

Serbija schinis deenās notīfa mīnīstertijas pah- mainā; fastahdījās schahda jauna mīnīstertija: Paščīschs — mīnīstru preefchneeks, Dschaja — eefshleetu mīnīstres, Mīta Georgīewīschs — ahrleetu, Tānšchā- nowīschs — tīrdneezībās, Gerščītīschs — teefleetu, Wīwīschs — fināntīschu, Nīkōlīschs — mahzībās, Bekmīrowīschs — atlahtu darbu, palkawneeks Rāfcha Nīlewīschs — kara mīnīstres.

Wīssa. Par Kēīfarīflās Augstības kēī- jumū zaur Londonū no 24. (12.) febr. atnahlušchās schahdas fīnās: Kēīfarīflā Augstība Weelknaš Trona- mantneeks schoodeen īf Kolombas aīzeloja uš Singa- purū. Kēīfarīflā Augstība neapmeklēš Sīamū, ta- pehz ka tur kolera pļofotees.

Eģīptes waldība pehdejā laītā ušahluše zīhuu pret Dīmanū Dīgna, kurešch ušstahjees dumpīgēm derwīschdeem par wodonī. Pee Tolarēwās notīfa sīhws launīsch, kur Eģīptēschī palīfa par ušwā- rējeem. Dīmans Dīgna pafāudeīš lahbus 700 wīhrūs un pats aīšbehdīs, kamēr Eģīptes kara pulkī pafāudejuschī tīkai 12 kareīwūs.

Brāfīlijā pehdejā laītā waldā atkal leelas julās, Saldati wairatās weetas nepāllauīfīschī wīrīneeku pamehlem. Tā tad war lehti notīft, ka te īzetās atkal dumpis.

Telegramas.

Veterburgā, 13. februari. Pehz kara pah- waldēs nolēmuma wīrīneekēm jāpadodās polīzījās noteikumeem, kur atkauts sīnehket un kur ne. Apāfch- kareīweem sīnehkechāna uš eelas katrā sīnā aīšleegta. — 13. armījās korpuša komādeers Tschemerfīns eezelīs par Wīlmas kara eegīrtņa kara pulku komā- dēri un scho kara eegīrtņa schāba preefchneeks Bu- nātowīs par Rāfaju pulku wīrīspahrwaldēs preefch- neeku.

Berlīnē, 26. (14.) februari. Frenkels un Geīmans medīzīnīfā beedribā sīnoja par 42 sīmīne- keem, kuri zaur Dīebreīcha līdseklī īfahrtētī, pee ka sīmīneeki wārejuschī nopubshēes ar fawēem īdē- nīschīgēm darbeem. Geīmans ušrahdīja weenu sīmīneeku, kurešch bījis beš bāfs, bet pehz īswešet- schānās warot dšee dat!

Spāschneeks un īdēweļs: Ernst Plates.
Waldīfōschās redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.
Дозволено цензурою. — Рига, 15 февраля 1891 г.

Sludinājumi.

Dr. L. Blumenthals,

aju ahršs,
Rīgā, Pānlušči eelā Nr. 17, pee Wehrmana parka.
Aju sīmīneekus tagad peņemū katru deenu no pulstīn 9—11 preefch pūsdēnās un no 4—5 pehz pūsdēnās.
Sweht- un augstās swehttu-deenās tīkai no 10—12 preefch pūsdēnās.
NB. Ja wājohīgš, pajēntieem apgabāju lēhtu fortēli, ar un beš ušturās.

Nurmūschu

pagāša wāde, Tāfū aprīkī, ušājina wīfus 1870. gadā dšīmūschū wīdreefchū labrtās pagāša lojeltūs eerastēs 5. martā fā. g. pagāša waldēs namā deht fawa famīlījās stahmōkka ušpōschānās, peemetot wājohīgās krūfāmās un mīrīschānās sīhēs, lai wāretu tos eefāufschānās līdš par 1891. gadu eerastīt. Mīnēte pagāša lojelti, kuri ne-ecerādīēes no- telhā termīnā, pašči zētīs saudejumu, kurešch jeltos zaur neparehtu famīlījās stahwofka eeraufschānu eeraufschānās līdēs.
Nurmūschā, 7. februari 1891. g.
Pag. wezālās: W. Zambērgs.
Strīhwērd: Grūnbērgs.

Mahjas pahredōschāna.

1 mahja, fastahwofchā īf 15 māseem dšī- wōlkeem un dabja fēmī, ir fēm peemīgēm nolīghumēm pahredōamā mājā Grāwoju mīstchā, pee Wēntspīls eelas.
Lūwās fīnās Wehlander von Wēndes bantas weifalā, Rāfku eelā Nr. 30.

Stipri un lehti

teel wīst preefchmētī no sīfka, porželana, sājangfā, mābla, jūhrputām, marmora, ma- lačhīta, sīlonkōula u. t. l. Weidu eelā Nr. 17 (21), 2 tr. augstu fōkīteeti.

Manā grāmatu- un bīschu-druktatāwā, burtu leetuwā un Latwēschu grāmatu pah- redōtawā Rīgā, pee Pētera bājnījās, nahlofchu nebehu buhš dabujama schahda jauna grā- mata:
Padoma = deweīš
īf katram,
kā japālīdš neījonāšchās dšīhwības beerefnās.
Sarāfījīs Pēpes ahršs.
Dr. med. Germann Meyers.
Ar ašonām bīdem.
Ernst Plates.

Torša pakaischu mehli

ir dabujami par 30 kap. par wešmu, jeb 6 rbf. par dšēfšēkka wagonu
pīlsehtas torša pakaischu fabrikā,
Mateja eelas beīgās, pee Mateja kapem. 1

Galwennis kokwīlās (bonwīlās) deedfīnu, līnu un wīlās dšīju krahjums

Rīgā, Rāfku eelā
Nr. 19/33, pee
"Gulbjā",
netahju no rahstuschā.



Neatkarātoēes no 4 Rīgā jaw pahrahwofchām manām magāfīnam, eš, lai īstastu fawam leelam pīrēju pulkam, peedahwoju fawu galweno aushamo deedfīnu krahjumu pee "Gulbjā". Tā ka magāfīna preefch 1890-91. gada apgabata fōtī leeleem preefch krahjumeem no wīstējama labuma, par wīstēhtatām jenam, tā newenam zītam, zeri, ka mans leelās pīrēju rullis, nonahlušchī pārtī manā magāfīnā, pahrle- zīnāseēs no preefchu labuma un no wehl nebijuschām lehtam jenam.
Sawu pīrēju labā eš, ja wīnti to wehlaš, galwoju par prezem un dōdu fēfchū mehnechūs laika pīrtu preefchu atmainīschānām.
Peedahwoju wīslabatos Anglu kotwīlās aushamos deedfīnus wīfās krahfās par wīstēmātām jenam, īf fewīschī līnu dšīfās īf Zarofstāwās, Rāstāwās un weetejām fabrlītam. Zarofstāwās dšīfās īf īf fewīschī labi pagatawotās pehz mana tīpāschā eeraadējuma, no gāzeem, sīhām līdīgēm līnu pāweceeneem un dabujami ne- glubēnā un loti balīnatā īstahdē un weenīgi tīkai pee manis pa fabrlītas jenam.
Wīlās dšīfās preefch aushānās dabujamas wīdswīfādās sōrīs no 35 līdš 150 kap. mahz., zēfira wīlās dšīfās preefch īgrefnochānās drāhnom dabujamas wīfās krahfās par 160 kap. mahz. Wēl tam wehl peedahwoju seltainūs un fūdra- bāinūs deedfīnus, tad ari pūblāinūs deedfīnus wīstāwātās modes krahfās.
Wīfās wates sōrīs, krahfotas apēctaru sōnōres, wīndes un pīfa drāhtīs pāschā īgatawojuma, atrodās krahfāmā un teel pābroctās par leeluma jenam. Wēl tam wehl leelā īswehlē dabujami materiāli preefch aushānās un rotārdēem, kā: wīfadi kotwīlās deegi selem un preefch ehlelešchānās, Anglu zēfira wīlā u. t. l.

!!! Lūhdfū eewehrot !!!

Audeklī īf wīfādām fabrlītam, īf fewīschī peedahwoju sīpuru un lēhtu Turku audeklī no 10 kap. un dahrgaktī.
Teel pahredōtī ari sīweīneeku tīkīli un wādī, strīkī, deegi un zīti peederumī preefch sīweīneezībās.

Konwersāzijas wahrdnīza.

Ar 1891. gada janwari mufsu apgabhdībā īsnahf:
Ar daubš mahzītu Latwēschu palīhdfību J. Drawneeka īsdota.
Zīnahls pawīšam 36 burtīnās, īf mehnešchā pa burtīnāz, 2—3 lofchū beejumā, ar īllustrāzījam un peelīkumeem, un mahfās 4 rbf. par gabu (ar peefshūschānu pa pašu); turpreīm wīfās 36 burtīnās uš reīf eepreefch famāfajot — tīkai 10 rbf. Ja beīgās wehl lahdas burtīnās īsnahktū wairāf par 36, tad tahš tīt aprehēīnātas par pašemīnatu zemu — 30 kap. gabalā. Lūhdfam wīfus tātās labwehtūs pūhletees par schīhš Latwēschēem wījai wājohīgās grāhmatās īplāzīschānu. Wīf 10 ekēmplareem sūhtīfīm weenu bhrīwehtēmplarū. Adreje: Drawneeka grā- matu pahredōtawā Jelgawā (Въ книжный магазинъ Дравнеэка, въ г. Митавъ).
Ar zēenīschānu 1

J. D. Drawin-Drawneeka

grāmatu, mūstāfīju un rāfīnamū leetu pahredōtawā, Jelgawā, Seelajā eelā Nr. 20.

Weifala pahrzēschāna.

Wīdseemes konsūma weīkals,

fenat

Ruston Proktors un beedr.,

agrakī Rāfku eelā Nr. 6/10,

peedahwā no fawa bagatīgā krahjuma:



Ween- un wairaklemeschu arklus, eefsch- un ahršemēs fabrlītatūs, sehtlas apflābjejus un ezeščas, plawnezeščas, Laakes pat., pahrpehji sīpūmā un weeglumā wīfās zītas ezeščas, dahchadu sīstemu eefelu moščīnas. Sepeli un gepel- kulamo tīhrīschānās moščīnas, pašchā konstrūzīja. Wīfadus mahfslīgūs mehslūs sem īsmēleščānās stāzījās kontrolees. Semkopības sehtlas, sahlī, dšēfī, sīfkes, kēhdes u. t. pr., u. t. pr.

Wīdseemes konsūma weīkals,

Rīgā, Wāfku eelā Nr. 2, pašchu namā.

Mīrēmā Kerewījās ugunsapdroščīnāschānās beedribā,
dībīnata 1827 Peterburgā.

Wīlīnīgi eemāfats pamat kapitāls 4,000,000 rbf.

Rezerwes kapitāli 3,000,000 rbf.

General-agents: R. John Hafferbergs,

Rīgā, Rungu eelā Nr. 14.

Hallo, hallo, hallo!

Dahwīneēt tublīt fawai fūndēj pahrstēīsofcho dahwānu, jānātrāfīto kēfka aparatu, kurešch Parīses pafāule- un Wīlīnēs fēmtopības-īstahdēs tīkai pahredōts daubš mīlījonu gabalōs.

Wehl nekad nebijīs

īf sīhīs aparātī un der sefōfcheem mehneem: 1 minūtes laikā īf eefēhjamā no peena waj frehjuma īgatawot sīwehtu un pūdmīnutes laikā pūtas, olu sūchūmī, olu groļu u. t. l. 1 minūtes laikā war 1 fīlo (ap 2 mōbzīnam) kartupeļu, sīpola, gurka, rīfku, rahzēnu u. t. l. wīfadus lēhtu angļuš un zītu pehz wehlechānās, beču jeb plādī mīstī fākt jeb fāgreēft.

Tābāl sīhīs aparātī īf leetoams tā mīfrosfōps: 400 reīf wīfāsch pateelīna lāteu leetu, tā tad īf leetojams pee eebēnu un dšeezēnu īsmēleščānās.
Sēhābūs aparātī no nefābīlsofchā metāla ar īstūrīgām seederem īf dabujams pīrt par sīwehtla zemu:

1 rbf. 50 kap.

Sēhīs nepeerefchāmās aparātī dabēht, ka tīt loti lēhts, īf eewēstī seefōschānā wīfās Wīdnes un Parīses famīlījās, un weenīgi tīkai zaur manū sen pašīstāmo fīrmū pret eepreefchēju famāfku teel īstūstīs uš wīdām pašāules malām.

D. Klekner,

Wīhēnē, I., Pāsta eelā 20.

Manā grāmatu- un bīschu-druktatāwā burtu-leetuwā un Latwēschu grāmatu pahredōtawā Rīgā, pee Pētera bājnījās, īf dabujamas schahdas grāhmatas:
Kod uhdens mutē nahf, tad jamahzās peldēt.
Schāpš lap. Latw. wehle lahds Gaujmāneeks.
Wāfā 5 kap.

Rahds fūngs, tahds kēlps.
Zauls un derīgs īstahdēs, tātowīkī pahrehtīs P. R. R.
Wāfā 15 kap.

Kolnu swebreje.
Zōzīgš sīfīs. Patefīgš notīfums.
Wāfā 5 kap.

Korfīfās lamwa Bonaparte,
jeb: Frānzūschu kēīfars Napoleons I.
Wāfā 10 kap.

Kreewu wālodās mahzībās grāhmatā
preefch Latw. jāmekleem fāg. pehz konturfs no R. M. U. D.
Wāfā 60 kap.

Ernst Plates.